

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 21. juni 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 321 (Alm. del) af 24. maj 2016 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan finansministeriet – i sin beregning af ekstraregningen på 6,4 mia. kr. for årene 2017 til 2020 på grund af det stigende antal flygtninge – fordeler de stigende udgifter på forskellige udgiftsposter? Samtidig bedes ministeren redegøre for, hvorledes udgifterne falder i henholdsvis stat, regioner og kommuner.

Svar

Tilstrømningen af flygtninge og familiesammenførte medfører en større stigning i befolkningen end tidligere ventet. I *Danmarks Konvergensprogram 2016* øges befolkningen som følge af den øgede tilstrømning med knap 100.000 personer frem mod 2020. Det er især antallet af personer i den erhvervsaktive alder og børn, der stiger. Der er dog væsentlig usikkerhed forbundet med disse tal.

Befolkningsforøgelsen øger udgiftspreset på de offentlige finanser. Det kommer blandt andet til udtryk ved en generelt højere efterspørgsel efter almindelige offentlige serviceydelser som sundhed og undervisning.

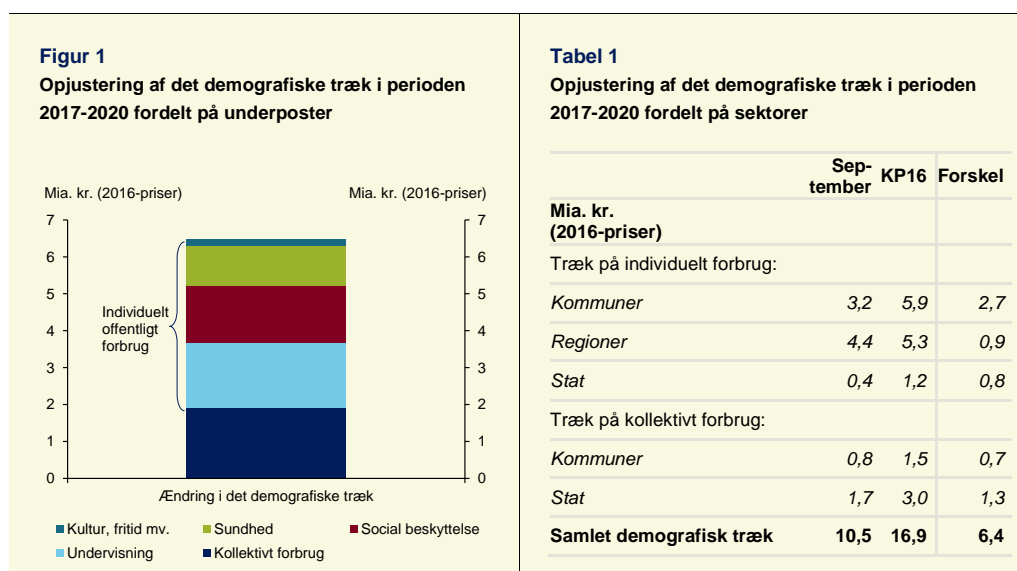
For at vise omfanget af det underliggende udgiftstræk kan det såkaldte demografiske træk beregnes. Det demografiske træk illustrerer groft sagt udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes uændret.¹

Den øgede tilstrømning af flygtninge betyder, at det beregnede demografiske træk opjusteres fra 0,5 pct. årligt til ca. 0,8 pct. i perioden 2016-2020. Opjusteringen af det demografiske træk svarer for perioden 2017-2020 samlet set til en forøgelse af det mekanisk beregnede træk på ca. 6½ mia. kr., *jf. også Den øgede flygtningetilstrømning lægger pres på de offentlige finanser*, www.fm.dk.

Set på tværs af de forskellige udgiftsgrupper er væksten i det demografiske træk primært større inden for undervisning, social beskyttelse og kollektivt forbrug, *jf.*

¹ I beregningen korrigeres der delvis for sund aldring. Det betyder, at der for blandt andet sundhedsudgifterne indregnes en lavere vækst i takt med bedre helbred og lavere dødelighed i den enkelte aldersgruppe. I beregningen tages der endvidere højde for forskelle på tværs af herkomst, alder og køn.

figur 1. Det øgede træk på undervisning (især udgifter til folkeskole) og social beskyttelse (især udgifter til dagsinstitutioner) kan forklares ved stigningen i antallet af børn. Samtidig afspejler det højere træk på kollektivt forbrug, at også antallet af personer i den erhvervsaktive alder (15-64 år) stiger i forhold til prognosen i septemberfremskrivningen.

Anm.: Stigningen i det demografiske træk for 2017-2020 tager udgangspunkt i niveauet for 2016.

Kilde: Opdateret 2020-forløb, september 2015 og Danmarks Konvergensprogram 2016.

Som udgangspunkt er det demografiske træk ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Der kan imidlertid foretages en grov fordeling af udgiftsområder for det individuelle offentlige forbrug med den usikkerhed, der deraf følger:

- **Kommuner:** Folkeskole, dagpleje, hjemmehjælp, plejehjem og øvrige sociale udgifter.
- **Regioner:** Hospitaler, sygesikring, medicin og øvrige sundhedsudgifter.
- **Stat:** Undervisning (bl.a. gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur, fritid mv.

I opdelingen på sektorer henføres ca. 2/3 af det demografiske træk på det kollektive forbrug (dvs. administration, politik og forsvar mv.) til staten, mens 1/3 henføres til kommunerne.

Opjusteringen af det demografiske træk som følge af den øgede flygtningetilstrømning fordelt på sektorer fremgår af *tabel 1*.

Det skal understreges, at beregningen af det demografiske træk er af ren mekanisk karakter. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning og er således ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk for de offentlige delsektorer. Der er således en række forbehold, som skal holdes for øje i forbindelse med fortolkningen af det demografi-

ske træk. Fx tager beregningen ikke højde for eventuelt faldende marginalomkostninger for nye brugere af den offentlige service. Navnlig hvad angår det kollektive forbrug, vil en stigning i befolkningen ikke automatisk afstedkomme en proportional stigning i disse udgifter.

Derudover inddrager det demografiske træk ikke adfærdsændringer som fx ændret uddannelsestilbøjelighed, ændret træk på sundhedsvæsenet pga. af nye mere effektive behandlingsmuligheder eller ændret efterspørgsel efter hjælp og støtte fra det offentlige som følge af øget rehabilitering. Ligeledes tages der ikke højde for eventuelle offentlige produktivitetsforbedringer som følge af ny teknologi, bedre organisering af arbejdet mv.

Set i lyset af disse forbehold indgår det demografiske træk kun som ét blandt mange inputs i grundlaget for udgiftspolitikken.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen